

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

»OBRTNI VESTNIK« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40— polletno Din 20— posamezna številka . Din 2—	GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, CANKARJEVO NABREŽJE 9.	Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski do- voljeni le z navedbo vira. Številka pri poštni hranilnici, podruž- nici v Ljubljani 10.860.
---	---	--

XVIII. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 1. DECEMBRA 1935.

ŠTEV. 14.

Ban dr. Marko Natlačen:

Za našega obrtnika

Zopet stopajo jugoslovanski obrtniki pred javnost s prireditvami obrtniškega tedna. Opozoriti nas hočejo na svoje delo in svoje težnje. Kdor je njihovem stanovskemu pokretu sledil, bo moral priznati, da ne prihajajo praznih rok. Na mnogih lepih razstavah so v preteklem letu pokazali, da se z njih trdno voljo, ustvariti si dostojen prostor v družbi ostalih jugoslovanskih stanov, družji v visoki meri znanje in sposobnost. Občudovali smo jih na njih zborovanjih in manifestacijah, kjer so s polnim zaupanjem pokazali živo vero, da se prekopljejo iz sedanjih težkih časov v boljšo bodočnost.

Ko nas kličejo, da jih zopet obiščemo, jim gotovo ne bomo odrekli, da se pomudimo pri njih delu, da se poglobimo te dni v njih težnje in težave in jim zagotovimo, da jim bomo, kjer nas potrebujejo, z ramo ob rami stali ob strani. Potrebni smo jim!

Če se te dni poživili v nas smisel za ročno delo našega obrtnika, ki mu bomo dali povsod, prav povsod prednost pred tujim blagom, bomo storili samo to, kar od nas obrtništvo upravičeno pričakuje. Premnogokrat so nam dokazali, kako malo jih je, ki so naše krvi in naše gore list, priznavamo, kadar si nabavljamo vsakdanje življenjske potrebščine. Dokazali so, da so v vseh pogledih konkurenčni tujim proizvajalcem, tako v cenah in kakovosti blaga kakor tudi po lepem oblikovanju svojih izdelkov. Toda ne samo lastna gospodarska potreba in korist, tudi narodna zavest nam narekuje, da jim ne smemo več tako tuji stati ob strani. Segajmo po domačih izdelkih!

Težave časa tudi v preteklem letu niso popustile in posebno slovenski obrtnik jih je trdo občutil. Dela je primanjkovalo. Na vseh koncih in krajih se je štedilo; potrebe so se omejevale. Kjer je kdo mogel, je poizkušal, da si delo opravi sam v svojem gospodarstvu. Če je bilo treba kod kaj novega napraviti, pa se ni mudilo, se je delo kar odložilo za boljše čase. Če pa se je le moralo izvršiti, ga je opravil mnogokje tudi neobrniki, da bi bilo ceneje. Poročila o stanju obrtništva nam kažejo, kako strašno se v zadnjih letih krčijo rokodelski obrati in obrti opuščajo. To stanje za naše gospodarstvo ni zdravo. Upravičeno trdijo obrtniki, da spada krepak rokodelski stan med temelje narodnega blagostanja. Dajmo jim dela in ne štedimo, kjer nam štediti ni treba! Zaposlovali bodo nameščence in brezposelnost bo manjša. Njih denar bo prišel v obtok in blagostanje vseh se bo dvignilo. Od svojih dohodkov bodo mogli zopet dajati državi na davkih in javnih dajatvah; saj so obrtniki med najboljšimi davkoplačevalci.

Ko slovensko javnost pozivam, da z vsemi močmi podpre našega obrtnika v njegovem prizadevanju, upam in pričakujem, da od nas ne bo nikogar, ki bi v tem plemenitem stremljenju zaostal. Obrtnikom pa kličem po davni lepi navadi: Bog živi pošteno rokodelstvo!

**TEMELJ
NARODNEGA
BLAGOSTANJA
JE KREPAK**

**ROKODELSKI
STAN 1-8
XII 1935
OBRTNIŠKI TEDEN**

Prva modna revija
Obrtniškega društva
v Ljubljani

LJUBLJANA, TRGOVSKI DOM
30. XI. - 5. XII. ob 16. in pol 21. uri.

Pomen obrtniškega tedna

(Govor g. Josipa Rebeka v Radiu.)

Naša javnost se gotovo še dobro spominja Obrtniškega tedna, ki ga je priredilo lansko leto slovensko obrtništvo z ostalim obrtništvom cele države. Tudi letošnje leto se bo vršila ta prireditev v dneh od 1. do 8. decembra.

Kaj je glavni namen Obrtniškega tedna?

V Obrtniškem tednu hoče obrtništvo s svojimi manifestacijami in propagandnimi prireditvami v svojih lastnih vrstah okrepiti stanovsko zavest, obrtniku v njegovi težki borbi za obstanek viliti poguma, da vztraja ter mu dati vero v boljšo bodočnost obrtnega stanu. Na drugi strani pa hoče obrtništvo pokazati naši javnosti, v kakšnem položaju se nahaja, jo prepričati o nujni

potrebi, da se obrtništvo pomaga in zlasti prepričati in pridobiti našega konsumenta, da je njegov lastni interes, da po možnosti nabavlja in kupuje samo domače obrtniške izdelke.

Ali je lanski Obrtniški teden uspel?

Smatram, da je bila prireditev lanskega Obrtniškega tedna uspešna. Pokazalo se je, da naša javnost ni stala ravnodušno ob strani, temveč je pokazala za to našo važno propagandno prireditev velik interes ter jo je po svojih stanovskih, kulturnih, gospodarskih in narodnih organizacijah tudi krepko podprla.

Priznati moramo, da se je temu tudi zahvaliti, da je naš lanski Obrtniški teden

uspel v polni meri v moralnem pogledu. Pokazal pa je lepe uspehe tudi v gospodarskem oziru. V javnosti se je vendarle začela preorijentacija v oceni domačega obrtniškega dela. Naš konsument je začel popuščati v svoji konzervativni naklonjenosti raznim šablonskim in inozemskim izdelkom, ter v večji meri ceniti in nabavljati solidno domače ročno delo in izdelke. Tudi naša oblastva so pokazala veliko naklonjenost. Zlasti obrtništvo z veseljem in hvaležnostjo ugotavlja, da so šolska oblastva pripomogla, da se je propaganda za domače obrtniške izdelke vršila tudi s predavanji v šolah in se je s tem smisel za obrambo naše domače obrtniške proizvodnje zanesla tudi v široke plasti naše mladine.

Pa tudi v obrtniških vrstah je prireditev Obrtniškega tedna pripomogla k večji samozavesti in odpornejši volji, da je

treba vzdržati v težki borbi do končnega uspeha. Obrtništvo je spoznalo in se uverilo, da bo moglo nadmočno reklamo velikih kapitalističnih, zlasti inozemskih podjetij paralizirati le z organizirano skupno propagando svojega ročnega dela. Obrtnik, ki je že v veliki meri obupaval, da bo mogel vzdržati v svoji težki borbi z nadmočno konkurenco velepodjetij, zlasti v borbi s konkurenco inozemskega blaga, je prišel do prepričanja, da se dajo najti vendarle še pota do boljše zaposlitve in da v svoji eksistenčni borbi ni osamljen. Ta zavest je v mnogih vzbudila zopet optimizem ter jim dala novih moči.

Kako se bo vršil letošnji obrtniški teden, za katerega so določeni dnevi od 1. do 8. decembra.

Vse vodilne obrtniške organizacije v državi, ki predstavljajo okrog 200.000 obrtnikov s 150.000 pomočniki in nad 100.000 vajenci, so si za izvedbo Obrtniškega tedna ustvarile po poedinah banovinah svoje posebne glavne odbore za izvedbo Obrtniškega tedna. Tak glavni odbor obstoja za Dravsko banovino v Ljubljani ter ima še 4 okrožne odbore v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru, ti pa zopet po večjih podeželskih krajih krajevne odbore. Pod vodstvom in po navodilih Glavnega odbora se bodo vršila v vseh večjih krajih manifestacijska zborovanja obrtništva, na katera bodo povabljeni tudi razne gospodarske, delavske, uradniške in kmetijske ter kulturne in narodne korporacije. Obrtništvo bo na teh zborovanjih pokazalo, v kakšnem težkem položaju se nahaja in katera so sredstva in pota, ki bi vodila do ozdravljenja. Pokazalo bo javnosti, koliko škodo trpi ne samo obrtnik, temveč tudi naš konsument, zlasti pa tudi naše narodno gospodarstvo in država, ker se premalo upošteva domače obrtniško delo in izdelek ter daje prednost tovarniškemu in tujemu. Vršila se bodo predavanja po radiju, v raznih društvih, s pristankom šolskih oblasti pa tudi v šolah primerna mladinska predavanja o zaščiti domačega dela in izdelka. Obrtniške razstave, ki se bodo ponekod vršile, bodo pokazale prvovrstno kvaliteto in nizko ceno rokodelskega dela. V Ljubljani se bode vršila večdnevna Modna revija, ki bo našo javnost lahko prepričala, da je popolnoma pogrešno naziranje, da bi domači obrtnik ali obrtnica in delavci oblačilne stroke ne mogli biti kos tudi težjim zahtevam mode in okusa, zlasti tudi v pogledu kvalitete in cene. Posebna brošura, ki bo izšla v 60.000 izvodih, ter se bo delila brezplačno, bo pokazala, kakšna produktivna sila je v poedinah naših obrtnih strokah, kakšne izdelke in po kakšnih cenah lahko dobavlja obrtništvo. V številnih naslovih obrtnikov, podeljenih po strokah, bo naročnik in kupec videl, kje in pri kom lahko naroči in kupi. V propagandne svrhe se bodo izdali lepaki, ki bodo opozarjali, da je obrtniški stan temelj narodnega blagostanja. V nekaterih pokrajinah se bodo razpečavale srečke obrtniške loterije za dobitke, med katerimi bodo samo prvovrstni in tipični obrtniški izdelki, n. pr. pohištvo in slično.

Obrtništvo se obrača do naše javnosti z apelom, da podpre s svojo naklonjenostjo važno propagandno prireditve Obrtniškega tedna. Zaveva naj se, da s tem ne pomaga samo obrtniku, temveč tudi kmetu, uradniku in delavcu. Če pogledamo, iz katerih stanov izhajajo tisoči in tisoči naših obrtniških vajencev in pomožnih delavcev, ki iščejo svojo eksistenco v obrtniškem poklicu, vidimo da je pretežna večina kmetijskega in

delavskega stanu. Naš kmet večini svojih otrok ne more dati kruha in eksistence v svojem kmetem poklicu, ker so naše kmetije premajhne. Za drago študiranje v srednjih in visokih šolah je premalo sredstev. Večina te kmetijske mladine se gre zato učiti kakega obrta. To velja tudi za znaten del delavskih otrok. Kako naj vsa ta mladina pride v obrti do poštenega, četudi skromnega kruha, ako se ne bo gledalo na to, da se pospešuje naš obrt ter se mu pomaga, da ne bo propadal?

Statistika naše zunanje trgovine kaže, da vsako leto za stotine in stotine milijonov Din uvažamo takih inozemskih izdelkov, ki bi jih lahko izdelovali naši obrtniki in njihovo pomožno delavstvo. S tem bi dobili novih možnosti zaposlitve in zaslužka. Konzervativnost kupujočega občinstva, ki čeni le prerado vse to, kar je tujega, pa je eden glavnih vzrokov, da moramo plačevati inozemstvu ogromne denarje, ki smo jih na drugi strani dobili za izvoz naših poljedelskih pridelkov za sramotno nizko ceno, ki kmetu ne povrnejo niti lastnih proizvodnih stroškov. Pregovor pravi: »Če se godi dobro kmetu, se godi dobro tudi drugim stanovom.« Ali ni zato nespametno, da po sle-

Ban Dravske banov. g. dr. Marko Natlačen, pokrovitelj Obrtniškega tedna 1935.

pih cenah izvažamo poljedelske pridelke v inozemstvo, uvažamo pa po nepotrebnem ogromno inozemskega blaga in izdelkov. Kaj s tem hočemo: Naš kmet propada, propada naš obrtnik in delavec, zasluži pa dobro inozemec. Ali bi ne bilo boljše, da okrepimo domačega konzumenta, da bo lahko po boljših cenah in v večjih količinah kupoval kmetijske pridelke? Zavračajmo tuje blago, zaščitimo domačega obrtnika in delavca, dajmo, da bo on delal in zaslužil mesto inozemec. Njim se bo godilo boljše, kmetu pa ne bo treba po slepih nerentabilnih cenah prodajati svoje pridelke čez mejo. Če propada domače obrtništvo in z njim njegovo delavstvo ima s tem škodo tudi država, ker od obrtnika ne dobi onih davkov, kakor bi jih mogla, ako bi dobro uspeval. Če bo obrtnik boljše zaslužil bo mogla potem tudi država več dobiti od njega ter lažje nositi bremena za izboljšanje plač svojemu uradništvu, ki bo zopet lažje in v večji meri nakupovalo ne samo obrtniške izdelke, temveč zlasti tudi kmečke pridelke. Ako bomo torej ščitili domačo zlasti

obrtiško proizvodnjo, ako bo javnost podpirala obrtnika s tem, da kupuje v prvi vrsti samo njegove domače izdelke in odklanja zlasti inozemsko tovarniško blago, od tega ne bo imel koristi samo obrtnik in njegov delavec, temveč bo imel od tega koristi tudi kmet, uradnik, pa tudi država.

Obračam pa se tudi do našega obrtništva, da se v čim večjem številu udeleži prireditve letošnjega Obrtniškega tedna ter jih podpira s svojim sodelovanjem. Popolnoma razumljivo je, če danes obrtništvo že obupuje, ker radi velike brezposelnosti in težkih javnih bremen skoro ne more več zdržati. Propada od dneva do dneva in izgublja tudi vsak smisel za sodelovanje v javnosti. Toda obupavanje in abstinenca ni pravo zdravilo in sredstvo, da si svoj položaj izboljša. V teh težkih časih je potrebno, da obrtništvo še posebno trdno strne svoje vrste, da še posebno žilavo vztraja v svoji borbi za obstanek. Le tako moremo upati, da nam napočijo končno vendarle boljše časi. Sledimo vzgledom naših prednikov, ki so pokazali v najtežjih časih, da obrtnika in njegovega poštenega dela ne more izlomiti nobena sila, da je obrtnik s svojo žilavostjo in vztrajnostjo znal zdržati tudi v krizah, ki so nastopile s preobratu v tehniki industrijske proizvodnje, ko so obrtniškem delu že od vseh strani prerokovali konec in propast.

Pokažimo zato v našem Obrtniškem tednu, da obrtnik še ni izgubil glave, da vztraja in hoče vztrajati še nadalje ter v svojem trdem eksistenčnem boju tudi zmagati. Obenem pa kliče obrtništvo tudi drugim slojem naroda, naj mu v tej borbi pomagajo, ker s tem koristijo tudi samim sebi, svojemu narodu in državi; kajti temelj narodnega blagostanja je krepak rokodelski stan.

Malo optimizma v obrtniških vrstah

Ko bo te dni obrtništvo ob priliki obrtniškega tedna polagalo račune svojega dela in sposobnosti bo prav, da čujemo nekaj misli iz šiviljske stroke.

»Večina naših šivilj živi brezbrizno in bedno življenje, pri čemer leži krivda v njih samih. Žalostno je, da je ogromna večina strokovno neorganizirana, brez vsake povezanosti in smisla skupnosti, tava po svojih samostojnih potih, brez cilja in upanja na kako zboljšanje. Kar nas je naprednejših, ki se zavedamo blagodatja organizacije in gledamo na naš pokret z odprtimi očmi, pomilujemo svoje stanovske tovarišice, ki nimajo niti smisla, niti volje, da bi se priključile k celoti, t. j. organizaciji in gojile čuvstvo stanovske samozavesti.

V svoji neuidevnosti ne pomislijo o namenu svojega poklica, o istih smotrih in težnjah sleherne šivilje-tovarišice, na svoj stan, svojo eksistenco. Malokatera pojmuje pregovor, da je le v skupnosti moč.

Naj pojasnim dalje ono stalno jadikovanje, češ, slabi časi so, nobenih naročil, plačniki slabi... To so mnogokrat dejstva, ki izvirajo iz gole vsakdanjosti, površne izobrazbe in neorientacije v položaju, v katerem se danes nahajamo.

Pretežno število šivilj je premalo uvedenih v svoji poklic, brez pravega smisla in znanja in niso nikoli smatrale svojega posla za eksistenčno vprašanje.

Res je, da nelojalna konkurenca, močno razpaslo šušmarstvo in visoki davki uničujejo naš stan. Če bi ne pobijali samega sebe, bi v složni skupnosti to vprašanje, če že ne odpravili, pa vsaj omejili. Če se že

bavimo s svojimi težavami in nedostatki, tedaj se predvsem poglobimo same v svoj položaj. Priznati morate, da je naša krivda velika.

Skrbeti je treba času primerno in temeljito znanje; za strokovno izobrazbo, ki nam jo nudijo tečaji in modni žurnali. Mnogo imamo že domačih, prav dobrih učnih pripomočkov. Glavno je, da nas čas ne prehitijo. Kroj in okus se menja, prilagoditi ga je treba okusu odjemalke. Vsaka naročnica bo radevolje odobrila pameten strokoven nasvet. Uspeh bo takoj viden.

Treba je delati primerno reklamo in opozarjati občinstvo na svoje znanje in strokovno sposobnost. Posebno pa poudarjam, da poedinec nikoli ne doseže vse one dobrine, ki so mu potrebne za življenje. Najcenejšo in najboljšo šolo za življenje nam dajejo napake onih, čigar poti gredo z našimi vzporedno. Zato pričakujemo največ uspeha v skupnosti, kajti v njej je moč. To je pravi način izpopolnitve in obnavitve.

Jože E. Krušič, dipl. aran.

Namen modne revije

Vedno moramo čitati in tudi poslušati pritožbe, da naši obrtniki nimajo smisla za umetnost oziroma modo, pri tem pa nikdar ne pomislimo, da se mora dandanes vsak obrtnik, ki hoče napredovati in biti sodoben, celo umetnostno udejstvovati. Za nami so namreč tisti zlati dobri časi. Tempo današnjega časa je s svojo naglico in brzino, ko je dragocena vsaka minuta, prisilil obrtnika, da se mora posluževati umetnosti z najrazličnejšimi domisleki in triki, da obdrži svojo eksistenco.

Ko so naši najboljši in najnaprednejši obrtniki spoznali korist dobro organizirane obrtniške kapacitete, so se odločili za modno revijo in jo res včeraj otvorili nad vse dostojno v Trgovskem domu ter s tem dokazali, da se vsi prav vsi lahko doma oblačimo. Namen te modne revije je dokazati, da so ljubljanski obrtniki kos vsakemu inozemskemu izdelku in da jih celo po svojih bogatih izkušnjah nadkriljujejo. Toliko imamo modnih salonov, ki majo vedno svoje edinstvene originalne modele, a baš sedaj, ko se bliža zima in plesi, so pokazali — preveč. Vsi so se potrudili in se odlikovali, glavno pa je, da so vsi prav vsi zelo napredovali. Kako s ponosom lahko občudujemo gesto Nj. Vel. kraljice, ki naročuje za se in za Kralja Petra II. ter Nj. Vis. Kraljeviča obleke v Ljubljani (pri A. Pavlin. konfekcija, Kongresni trg) medtem, ko bi nekatere dame imele najraje vso garderobo iz Dunaja, Berlina ali celo iz Pariza, pri tem pa ne pomislijo, kolikšno je število onih, ki so preživeli svojo mladost v urejenih gmotnih razmerah, ki so si s svojo marljivostjo in bistroumnostjo pridobili visoko strokovno izobrazbo, pa ne morejo danes najti zasluzka in so pahnjani v brezposelnost in pomanjkanje.

Ne morem še končati in napraviti pike. Modno revijo so otvorili, to je že nekaj — s tem je led prebit. To naši zavedni obrtniki dobro vedo, ki hočejo živeti — pošteno živeti in njihov princip je rasti, se razvijati in širiti za procvit gospodarstva in narodnega blagostanja.

Vršil bi negativno delo, če bi se zadovoljil s tem, da čistam vodstvu prireditelje, a ne apeliram na občinstvo, naj si to modno revijo ogleda in če boste videli te izdelke in se prepričali tudi o solidnih cenah, ne boste imeli nobenih pomislekov več. Res si jo oglejte, zanimiva je.

Obrtniški znak

Povodom Obrtniškega tedna v letu 1934. so obrtniške organizacije izdale enoten obrtniški znak za celo državo. Z izdajo enotnega znaka se je zamišljalo, da je potrebno storiti v propagandnem smislu tudi to, da se bodo obrtniki med seboj bolje poznali, da se bodo s tem ponašali, ker so obrtniki in ta ponos s posebnim vidnim znakom izpričevali pri kontaktu s kupujočo publiko.

Zares imamo obrtnike — toda na srečo samo neznatno število — ki se še sramujejo priznati, da so obrtniki, namesto, da bi bili ponosni, da so pripadniki tega stanu. Mnenja so, da jih bodo drugi manj upoštevali, ako bi le po kakšnem zunanjem znaku opazili, da imajo opravka z obrtnikom.

Ne zanikamo, da se tudi najdejo ljudje, ki se smatrajo ponižanim, ako se nahajajo v družbi obrtnika. Pa tudi teh je malo. Vsak

Predsednik mestne občine ljubljanske, g. dr. VI. Ravnihar, pokrovitelj I. Modne revije Obrtniškega društva v Ljubljani.

pošten, dostojen in resen obrtnik uživa med našo javnostjo popolen ugled in priznanje. Minuli so časi, ko se je delalo razliko med stanovi. Današnja demokratična načela tega več ne dopuščajo.

In ravno vsled tega je tako potrebno, da se dvigne med vsemi obrtniki do najvišje mere stanovska zavest, solidarnost in ponos na poklic, ki ga opravlja in je tudi prav, da se obrtniki že po zunanjem znaku spoznajo. V to svrhu služi gotovo na prvem mestu naš obrtniški znak, ki smo ga sporazumno s predstavniki celokupnega obrtniškega stanu v državi izdali preteklo leto in ga tudi razpečali v več desetstisočih komadih.

Upoštevati je treba, da je v naši državi preko 200.000 legalnih obrtnikov, ki bi morali neprestano nositi ta znak, da se bi po njem razlikovali od mnogobrojnih šušmarjev, ki na vsakem mestu ogrožajo njih normalni razvoj in blagostanje.

Ta znak ima še mnogo drugih dobrih lastnosti, med katere spada tudi ta, da se bodo na tako enostaven družabni način

obrniki med seboj ob vsaki priliki spoznavali in prišli v bližje medsebojne stike, kar bo vsekakor pripomoglo do večje medsebojne družabnosti in tovariške znosljivosti.

Eno največje svojstvo tega znaka, ki stane samo 5 Din, pa je gotovo tudi to, da bodo naročniki na prvi pogled takoj vedeli, da imajo opravka s pravim obrtnikom, sposobnim in strokovno naobraženim ali pa s šušmarjem, katerih delo in izdelki donesajo naročnikom redoma samo škodo.

Vsak zaveden obrtnik nosi naš stanovski znak! Kupite ga pri svojem združenju!

28., 29., 30. oktober

je za naše zbornice pričetek nove poti in udejstvovanja. V dolgih neizčrpnih referatih so naši zastopniki tolmačili stanje današnjega obrtništva. Iz obsežnega programa, ki je bil na dnevnem redu osiješke konference navajamo par aktualnih predlogov in razprav: O organizaciji obrtne statistike je poročal referent zagrebške obrtne zbornice; o strokovnem nadaljevalnem šolstvu, referent osiješke zbornice; o organizaciji izvoza obrtnih proizvodov in iskanju tržišč za obrtne izdelke — referent trgovsko-industrijske in obrtne zbornice v Novem Sadu; proučavanje razlogov za uvoz obrtnih izdelkov je podal referent Zbornice za TOI v Ljubljani. O zakonitem pobijanju nelojalnega tekmovanja — referent obrtne zbornice v Beogradu in Sarajevu. Sprejeti so bili važni predlogi in resolucije, med katerimi naj navedemo najvažnejše: Posebno pozornost je vzbudil samostojni predlog podpreds. Zbornice za TOI v Ljubljani g. J. Reberka o absolventih tehniških srednjih in delovodskih šol ter vprašanju naše obrtne proizvodnje.

V referatu, ki ga je predložila ljubljanska zbornica o vprašanju razlogov uvoza obrtnih izdelkov je posebno poudarjena velika važnost strokovne priprave našega naraščaja z ozirom na pospešitev in specializacijo obrtne proizvodnje tudi v strokah, v katerih se obrtništvo dosedaj sploh ni udejstvovalo ali pa ne v zadostni meri.

V zvezi s tem je potrebno, da se vprašanje našega obrtniškega naraščaja, njegovem praktičnem in teoretskem pouku, posebno njegovem udejstvovanju v domači proizvodnji prične takoj izvajati.

Statistični podatki kažejo, da se le majhen del absolventov tehniških srednjih šol posveti samostojnemu obrtniškem delu, ostali se pozgubijo po raznih tehniških, posebno državnih pisarnicah, kolikor jih ni brezposelnih. Ravno tako absolventi delovodnih šol ne usmerijo svoje samostojno delo tako, da bi bilo koristno in potrebno, da se čim bolj razširi in specializira naša obrtniška proizvodnja. Absolventi tehniških srednjih in delovodnih šol morajo biti pionirji osamosvojitve naše obrtniške produkcije pred tujo konkurenco na naših domačih tržiščih.

Posebna pozornost je priporočljiva v tem vprašanju, prične naj se sistematično reševati problem praktične šole in njenega udejstvovanja z namenom, da se opomore, podpre, razširi in specializira domača obrt, posebno v strokah, kjer je konkurenca tuje izdelka najbolj nasilna.

Konferenca je sprejela dalje predloge za plasiranje našega izvoza. Moralo bi se izboljšati kvaliteto in doseči tipični standard izdelkov. Skuša naj se vršiti izvoz združeno brez posredovalcev.

Za propagando naših obrtnih izdelkov naj se prirečajo na tujih tržiščih kolektiv-

ne razstave. Radi tega bi se moral potujoči muzej Min. trg. in industrije izpopolniti z vsemi izdelki, ki pridejo v poštev za izvoz.

V zvezi z referatom ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo o **proučevanju razlogov uvoza obrtniških proizvodov** (ki ga je podal dr. Pretnar), ugotavlja konferenca, da naše, danes še nerazvito gospodarstvo plača letno inozemstvu ogromen tribut za njegovo obrtniško delo in izdelke, ki se lako oceni na več kakor 1 milijardo Din, dočim se inozemstvo proti uvozu naših agrarnih proizvodov vedno bolj zapira. Da bi se čim bolj ojačila intenzivnost in kvaliteta domače obrtniške proizvodnje, da bi postal uvoz obrtniških izdelkov iz inozemstva bolj in bolj nepotreben, smatra konferenca, da je treba izvesti naslednje ukrepe:

1. Uvoz strojev, tehničnih instalacij, orodja, sirovin, pogonskega materijala in pomožnih sredstev, ki so potrebni obrtniku za čim racionalnejšo delo in pocenitev proizvodov, ki pa jih v državi sploh nimamo, je treba čim bolj olajšati. Razen tega je potrebno, da se administrativni postopek za doseg olajšave čim bolj poenostavi. — 2. Da se ublaži težko stanje mnogih panog obrtniške proizvodnje, ki se nahaja v konkurenci z inozemsko, je treba izvesti reglamentacijo in kontrolo uvoza ter z odklanjanjem uvoznih dovoljenj in plačilnih sredstev onemogočiti vsak uvoz izdelkov, ki se v zadostni količini proizvajajo doma. — 3. Da bi se naša konsumentška javnost prepričala, da naši domači obrtniški proizvodi niti najmanj ne zaostajajo v kvaliteti za proizvodi inozemstva, je potrebno opozoriti s sistematsko propagando konsumente, da je v njihovem in splošnem interesu, da kupujejo blago domačega izvora. Usposobiti pa je treba tudi obrtnike v tehničnem in komercialnem pogledu, da bodo mogli zadostiti tej zahtevi. — 4. S strokovnim šolanjem in praktično izobrazbo obrtniškega naraščanja in mojstrov, zlasti pa z dopolnilno izobrazbo in prakso v inozemstvu ter s specializacijo je treba usposobiti naše obrtnike, da bodo mogli prevzeti tudi ono vrsto proizvodnje obrtniških izdelkov, za katere obstojajo vsi objektivni pogoji pri nas, a se ti proizvodi v državi še ne izdelujejo ali ne v zadostni količini in kvaliteti. — 5. Za uspešno izvedbo teh ukrepov, zlasti pa, da se prouče konkurenčni pogoji domače proizvodnje in vse možnosti, da domača obrtniška delavnost v čim večji meri nadomesti inozemske obrtniške proizvode je potrebno, da se osnuje pri ministrstvu trgovine in industrije poseben posvetovalni odbor v svrhu zaščite domače obrtniške proizvodnje.

Na predlog novosadske zbornice je konferenca razpravljala tudi o **vprišanju Ba'te** ter sklenila zahtevati od ministrstva za trgovino in industrijo energične ukrepe, da se Ba'ti onemogoči poslovanje, zlasti da se ugotovi, zakaj se mu dovoljuje prodaja in popraviljanje čevljev.

Obvestila

Dne 24. t. m. je Obrtniško društvo na Jesenicah imelo izredno dobro uspeli občni zbor, Podrobnosti priobčimo v naslednji številki.

OBRTNIKI! Naročite takoj pri Obrtniškem društvu v Ljubljani

OBRTNIŠKI KOLEDAR ZA 1936.

Nobena napredna delavnica ne sme pogrešati tega praktično urejenega, strokovnega priročnika, z bogato vsebino. Cena s poštnino Din 12.—.

Žrebanje obrtniške loterije bo od 1.—3. decembra v Zagrebu. Izid žrebanja objavimo v prihodnji številki »Obrtnega Vestnika«.

Dobava uniform. Dne 16. decembra se bo vršila v pisarni poveljnika državne policijske straže v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave uniform za policijsko stražo. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri upravi policije v Ljubljani.)

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI priredi tudi v Ljubljani posebne tečaje, ki naj olajšajo kandidatom pripravo za polaganje mojstrskega izpita. Obisk tečaja bo brezplačen. Predaval bo zbornični tajnik dr. Josip Pretnar. Prvi tečaj se prične meseca decembra ter se bo vršil v večernih urah. Interesenti naj se prijavijo takoj na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani s posebno dopisnico in točnim

naslovom, da jih bo mogel zavod obvestiti o pričetku in učnih prostorih tečaja.

Iz Šibenika poroča »Tribuna« o silnih težkočah, ki jih preživlja tamošnje obrtništvo. Kot vzroke navaja razen gospodarske krize, pri čevljarjih »Bato«. V ladjedelstvu je vzrok propasti konkurenca inozemstva, osobito Italije, ki pritiska na naše potrebe, dočim se, kot je to običajno naša navada, tudi to stroko upropašča z visokimi dajatvami.

Prav zahrbtno uničevanje domačega obrtništva v obmejnih krajih je že omenjena konkurenca inozemstva. V zadnjem času je to postalo že v navadi, da interesenti napravijo kak »izlet« v sosednje države in si tam nakupijo vse potrebno. Za lokalne razmere more biti ta pojav naravnost katastrofalen, ki pomaga poleg brezposelnosti, sušmarstva in nelojalne konkurence uničevati naše vrste. Dalje je hud udarec ta: prevzema se n. pr. kako licitacijsko delo ter ga nato dajejo v zakup manjšim obrtnikom po slepi ceni. Ti primeri se dogajajo običajno v mizarjski, kleparski in slikarski stroki. Tako je n. pr. bilo pri neki zgradbi oddano mizarjsko delo za 618.000 Din. Podjetnik je pri tem zaslužil 190.000 Din. Pa ne samo to, od ponudnika zahtevajo ti ljudje cene sirovin, da lažje tako ceno še bolj spodbijejo in zmanjšajo zaslužek revnemu obrtniku.

Kako to nepošteno špekulativno delo vpliva na obrtništvo in kakšne naj bodo mezde pomožnega delavstva, mislim, ni treba povdarjati.

Gospo Ivanke Urbas, soproge našega odličnega sodelavca v obrtniških organizacijah ni več med nami. V soboto, 23. novembra smo jo spremili na zadnji poti. Gospo Ivanke se vsi hvaležno spominjamo, Nje, ki nam je bila vedno in kjerkoli s svojim delom in vnemo v pomoč, bomo v svojih vrstah pogrešali. Ohranili jo bomo v častnem neminljivem spominu. Preostalim naše iskreno in najglobejše sožalje.

ZANATSKA BANKA

kraljevine Jugoslavije A. D., podružnica Ljubljana
Telefon šte. 30-20

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne in Priviligirane Agrarne banke,

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve.

Interesenti dobe informacije ustno in pismeno pri:

ZANATSKI BANKI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.,
PODRUŽNICI V LJUBLJANI — GAJEVA UL. 6.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice

in kredite v tekočem računu vsem

kredita zmožnim osebam in tvrdkam